

KONJEREJEJEC

GLASILO KONJEREJSKEGA DRUŠTVA ZA MARIBORSKO OBLAST

Dopise, naročila in reklamacije je pošiljati: Konjerejskemu društvu za Marib. oblast, Ivanjkovci „Konjerejec“ izhaja 6krat letno Člani društva sprejemajo list brezplačno. Naročnina letno 20 Din. Cenik inseratov na zahtevo

Štev. 2.

Maribor, dne 15. aprila 1926.

Letnik III.

Konjereja v kraljevini Srbou, Hrvatou in Slovencev.

V strokovnem glasilu »Zeitschrift für Gestützkunde und Pferdezucht« je izšel članek izpod peresa g. Fr. Steinhaussa, ki ga prinašamo v prevodu.

Kraljevina SHS meri 248.987 kvadratnih kilometrov in šteje 12.017.323 prebivalcev s 1.069.310 konji. Razdeljena je na pet konjerejskih okolišev ali kobilarniških departmajev. Tem departmajem načeljuje ravnatelj ergele, kateremu je dodeljeno potrebno število uradništva. V vsakem teh okolišev je ena glavna ergela (kobilarna) in eno ali več pastujskih stanišč (žrebčarn). Direktor ergele vodi konjegovstvo v glavni kobilarni ter deželno konjerejo v svojem okolišu. Ti ravnatelji so podrejeni inspektorju za konjegovstvo, ta zopet načelništvu za stočarstvo v poljeprivrednem ministerstvu. Naloga državnih kobilarn je odgajati dobre plemenjake za državne žrebčarne, zasebne kobilarne ter za potrebne žrebce za podeželsko konjerejo. Ker število žrebcev, ki jih odgoje drž. zavodi daleko ne zadostuje potrebam, nabavi država vsakoletno večje število plemenjakov iz zasebnih kobilarn in od konjerejcev samih, ter jih potem razdeli na posamezne pokrajine.

Konjerejski departmaji so:

I. Konjerejski departma Ljubičevo. Ta obsega teritorij nekdanje Srbije pred balkansko vojno, izvzemši posavsko nižavje. Glavna kobilarna in sedež direktorja je v Ljubičevem. V tem okolišu se predvsem goji angleška kri. Zemljišča te ergele obsegajo 923 ha, in sicer 422 ha v nižini Morave, ostali pa tvorijo gorske pašnike. Med svetovno vojno je plemenski material, izvzemši ene kobile popolnoma propadel. Leta 1919. se je zavod obnovil ter se deli danes v eno čistokrvno in drugo polkrvno kobilarno. Prva ima tri žrebce plemenjake in 21 plemenskih kobil. Zarod se vsako leto preizkusi na dirkališču v Beogradu.

Kot pepinjeri plemené v kobilarni sledeči žrebci:

1. Le Dragon, rojen 1914 v Franciji, od Sea Sick iz Saugé Pourprée;
2. Le Balayeur, roj. 1921 v Franciji, od Sweeper II., iz Orange Sedge;
3. Fountainblue, roj. 1904 v Ameriki, od Odd fellow, iz Ferrol.

Polkrvna kobilarna ima sedaj 20 plemenskih kobil, ki so večinoma iz pred časom razpuščene kobilarne Lugpusta (Zlebina) v Slavoniji in se parijo s preje navedenimi žrebci.

Žrebčarna se nahaja v Ljubičevem in ima sedaj 129 žrebcev i. s.:

- angleških polnokrvcev 19
- angleških polkrvcev 23
- arabskih polnokrvcev 1
- arabskih polkrvcev 18
- noniusov 10

vzhodnopruskih 45
anglo-arabcev 13

V deželni konjereji tega konjerejskega departmaja se dobi le še malo kobil one pasme, ki se je gojila tu pred vojno. Deželna konjereja se je obnovila s kobilami iz Vojvodine (nekdanji ogrski komitati Bacs, Torontal in Temes), iz Sirmije in z vzhodnopruskimi reparacijskimi kobilami.

Na teritoriju tega konjerejskega departmaja ni nobene večje privatne kobilarne.

II. Konjerejski departma Karadjordjevo, ki obsega Vojvodino, Sirmijo in Posavsko nižavje Srbije in Bosne. Sedež direktorja je v Karadjordjevu, kjer se nahaja tudi glavna kobilarna. V tem konjerejskem departmaju se goji predvsem težki angleški polkrvec v tipu noniusa. V Sirmiji se goji tudi lipičanca. Glavna kobilarna obstoji iz dveh kobilarn i. s. v eni se goji noniusa, v drugi pa angleškega polkrvca.

V prvi kobilarni je 61 plemenskih kobil, od katerih je 24 iz kobilarne grofa Elitza iz Vukovara, druge pa izhajajo iz deželne konjereje. Kot pepinjeri služijo sledeči žrebci:

1. Nonius X.—1, roj. 1914 v Mezöhegyesu od Noniusa X. iz 544 Filou Nonius;
2. Nonius III.—14, roj. 1908 v Mezöhegyesu iz Noniusa III. iz 329 Nonius Uermeny I.

Kobilarna, v kateri se goji polkrvni anglež, šteje sedaj 28 plemenskih kobil, ki so se nabavile iz raznih privatnih podeželskih kobilarn.

Sedaj plemeni kot pepinjer angleški polnokrvec Rozmaringos, rojen na Ogrskem I. 1914, od Slieve Gallion iz Rozsabimbó.

V območju tega konjerejskega departmaja sta tudi dve žrebčarni, ena v Karadjordjevu, druga v Šabcu, ki štejeta obe skupaj 176 žrebcev i. s.:

- angleških polnokrvcev 16,
- angleških polkrvcev 72,
- arabskih polkrvcev 10,
- Gidranov 1,
- Lipičancev 1,
- Noniusov 76.

Deželna konjereja v tem konjerejskem departmaju stoji na jako visoki stopnji, ter so tu vzrejeni konji v inozemstvu jako cenjeni.

V območju Karadjordjeva se nahajajo sledeče privatne kobilarne:

1. Kobilarna Inoncencijev dvor, pošta Illok, kneza Odescalchi, kjer se goji arabsko pleme s 24 polnokrvnimi in 22 polkrvnimi kobilami. Plemenske kobile te kobilarne izhajajo iz württenberške dvorne kobilarne Weil, iz kobilarne Slawuta kneza Sanguszkega in iz kobilarne v Bialicerkwie grofa Branickiega. Kot pepinjer plemeni arabski polnokrvec Gazel, ki je bil vzrejen v državni kobilarni Gorazda.

2. Kobilarna grofa Eltza v Vukovarju. V tej kobilarni je 120 kobil pasme Nonius, 25 lipičanskih in 15 angleških polkrvnih kobil. Kot pepinjeri so sledeči žrebci:

v kobilarni kjer se goje noniusi:

- a) E Nonius XI., roj. 1918 v Grabovem od 270 MB Noniusa, XLII.—13, iz 233 Sardelle;
- b) E Nonius X., roj. 1918 v Grabovem od 778 Nonius XXXVI.—9, iz 335 Alauda;
- c) Nonius II.—16., roj. 1906 v Mezöhegyesu od Noniusa II, iz 333 Nonius XXXVI;
- d) Nonius XXXVIII.—21., roj. 1904 v Mezöhegyesu od Noniusa XXXVIII, iz 226 Tartar Nonius;

487 Favory Nadgorica, roj. 1912 v Lipici, od Favory Sarda, iz Nadgorice.

V kobilarni, kjer se goje angleški polkrvci:

- e) Shannon Nonius 21., roj. 1911 v Mezöhegyesu od Shannon, angl. polnokrvca in iz 242 Nonius XXIX.

V kobilarni kjer se goje angleški polkrvci:

Angleški polkrvni žrebec Leperd 9., roj. 1911 v Fölsd-Leperd od Böhocz, angl. polnokrvca iz Bujar I.

3. Kobilarna Gladnos, pošta Indjija, last gospoda Ladjevića. Tu se goji s 14 lipicanskimi kobilami lipiško pleme. Ob času služi kot pepinjer žrebec Maestoso Matuglia roj. 1906 v Lipici, od Maestoso Betalka II, iz Mattuglia.

4. Kobilarna Veliki Salas, kjer goji gospod Stevo Dundjerski s 30 arabskimi kobilami arabske polkrvce.

5. Kobilarna Kamendin, pošta Novisad. Last g. Gjoke Dundjerskega, ki goji s 56 polnokrvnimi kobilami angleškega polnokrvca. Pepinjer je sedaj žrebec Royal Eagl. Produkti te kobilarne se preizkušajo na dirkališču v Beogradu.

6. Kobilarna Kulpin, pošta Novisad, lastnik g. Djoko Dundjerski. Tu se goji s 24 ameriškimi kobilami ameriške kasače.

7. Kobilarna Zobnatica, pošta Bačka Topola, last g. Julija Leibacha. V tej kobilarni goje angleške polnokrvice in polkrvce i. s. je 24 polnokrvnih in 27 polkrvnih kobil. Kot pepinjer služi »Patriot«, roj. 1911 na Ogrskem od Adama, iz Patience. Proizvodi te kobilarne se preizkušajo na beograjskem dirkališču.

8. Kobilarna Zobnatica, pošta Bačka Topola, kjer goji g. Simon pl. Vojnić s 30 plemenskimi kobilami angleške polkrvce.

9. Kobilarna Roglatca, pošta Subotica, last g. dr. Josipa pl. Vojnića. Tu se goji z 38 kobilami angleške polkrvce.

10. Kobilarna Čeb, pošta Bačka Palanka, kjer goji g. dr. Gedeon Dundjerski angleške polnokrvice in polkrvce. Ima 10 polnokrvnih in 36 polkrvnih kobil. Angleške polnokrvice, ki vzrejajo v tej kobilarni, se preizkuša na beograjskem dirkališču.

11. Kobilarna Pustarić, pošta Novi Bečej, kjer goji g. dr. Ivan Ivanovič z 41 kobilami angleškega polkrvca.

12. Kobilarna Hajdusica, kjer goji gospa Olga Jovanovič s 47 kobilami angleške polkrvce.

V tej kobilarni je nastanjena tudi kobilarna veleindustrijalca gospoda Vlade Ilića iz Beograda, ki goji s 25 plem. kobilami angleške polnokrvice, ki se preizkušajo na beograjskem dirkališču.

13. Kobilarna Sombor, last g. Petra Fernbacha, ki goji s 30 kobilami ameriške kasače.

14. Kobilarna Zidohaza, last g. Štefana Bezuka, ki goji angleške polkrvce in ima 40 plemenskih kobil.

15. Kobilarna Jetin, last g. Konstantina Radovića, ki goji angleške polkrvce.

16. Kobilarna Keca, last g. Vincenca Miksića-Stevina, ki goji noniuse.

III. Konjerejski departma Goražda obsega: Bosno in Hercegovino, izvzeto je Posavsko nižavje, nadalje obsega Dalmacijo, Črnogoro in Macedonijo. Goji se malega, vstrajnega, zmognega in odporne gorskega konja arabske krvi. Sedež direktorja kobilarne je v Sarajevu, glavna kobilarna je v Butmiru, letniki pa v Goraždi. Za poletno pašo služijo kobilarni gorski pašniki na Igmanu in v Boriki. Glavna kobilarna ima 4 arabske polno- in 28 polkrvnih kobil, večji del lastne reje. Kobilarna je bila ustanovljena l. 1897. od bosansko-hercegovinske dež. vlade z originalnimi arabskimi kobilami in s kobilami iz kr. ogrske drž. kobilarne v Babilni. Pozneje 1923. l. so došle tudi Schagya-kobile iz bivše avstrijske drž. kobilarne v Radautzu. Istočasno služijo kot pepinjeri žrebci:

1. Iderim, arabski polnokrvec iz kobilarne kneza Sanguskoga v Slawuti;

2. Schagya X.—21., roj. v Radautzu od Schagya X., iz 325 Schagya XI. V območju tega konjerejskega departmaja se nahajajo tri žrebčarne i. s. v Sarajevu, Vrani pri Biogradu na Jadranu in v Dušanovem pri Ueskübu.

V teh žrebčarnah se nahaja 241 žrebcev, povečini arabskih polkrvcev.

V območju tega konjerejskega departmaja ni nobene privatne kobilarne.

IV. Konjerejski departma Stančič obsega Hrvatsko in Slavonijo z izjemo Sirmije. Goji v okrajih Zagreb, Bjelovar in Osijek lahkega, srednjetežkega mrzlokrvca belgijskega tipa, v okrajih Požega, Gospić in Ogulin pa lipicanca.

Sedež direktorja je v Zagrebu, glavna kobilarna pa je nastanjena 30 km od Zagreba in sestoji iz dveh ločenih kobilarn, v eni se goji lipicance, v drugi pa belgijce. Kobilarna za lipicance je bila ustanovljena l. 1919. Devet kobil je iz bivše dvorne kobilarne Lipica pri Trstu, 36 kobil pa iz raznih privatnih podeželskih kobilarn. Pepinjeri so:

1. Siglavy Monterosa, roj. 1907 v Lipici, od Siglavy Miramar, iz Monterose.

2. Maestoso Bibor, roj. 1910 v Cabuni, od 655 Maestosa Bibor, iz Czintre.

3. Favory Sarda, roj. 1906 v Lipici, od Favory Slovenia, iz Sarde.

4. Neapolitano Miramar, roj. 1902 v Lipici, od Neapolitano Slatina, iz Miramar.

5. Pluto Nadrožica, roj. 1911 v Lipici, od Pluto Bona, iz Nadrožice.

6. Tulipan Ira, roj. 1912 v Terezovacu, od Tulipan Akarhogy, iz Ire.

S temi žrebci se hoče nadalje gojiti lipicansko pasmo, tako, da bo kobilarna popolnoma neodvisna od uvoza tujih žrebcev.

Kobilarna za belgijce je bila ustanovljena l. 1920 z 24 deželnimi kobilami. Kot pepinjer služi sedaj Duc de Fosteau, roj. 1920 v Fosteau v Belgiji, od Kleber du Fosteau iz Zizante du Fosteau.

Žrebčarna kobilarne se nahaja v Kutjevu pri Slav. Požgi in ima 388 žrebcev i. s.:

angleških polnokrvcev 6
 angleških polkrvcev 34
 arabskih polnokrvcev 3
 arabskih polkrvcev 18
 polkrvnih anglo-arabcev 13
 noniusov 62
 lipicancev 159
 oldenburžanov 1
 belgijcev 75

Na teritoriju tega konjerejskega departmaja se nahajajo sledeče zasebne kobilarne:

1. Kobilarna Valpovo grofa Normanna-Ehrenfelsa, kjer se goje angleški polkrvci;
2. Kobilarna Dolnji Miholjak, kjer goji akcijska družba Podravina (prejš. grof Majlath) s 50 kobilami angleške polkrvce;
3. Kobilarna Žlebine, pošta Gradina, kjer goji g. Louis Stern s 40 kobilami angleške polkrvce;
4. Kobilarna Izidorovac, pošta Lipik, kjer g. Štefan Lajer s 37 kobilami goji angleške polkrvce;
5. Kobilarna Djakovo, last škofa Aksamovića, kjer se goje lipicanci;
6. Kobilarna Orahovica, domene istega imena, ki goji lipicance;
7. Kobilarna Kapinci, kjer goje dedič Edmunda Freitaga lipicance;
8. Kobilarna Slav. Požega, kjer goji državna poljedelska šola lipicance;
9. Kobilarna Topolovac, kjer goji drž. domena istega imena lipicance;
10. Kobilarna Božjakovina, kjer goji deželna domena belgijce.

V. Konjerejski departma Selo pri Ljubljani, ki obsega h kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev spadajoče dele Kranjske, Štajerske in Istre ter ogrsko Medjimurje. V Medjimurju ter bivši južni Štajerski se goji srednjetežki ozir. težki belgijec, v bivši Kranjski srednjetežki, mrzlokrvni konj noriškega tipa, na Krasu pa lipicanec.

V Ljutomeru oziroma okrožju Ljutomera se goji ameriškanski kasač.

Sedež tega konjerejskega departmaja, ki nima nobene glavne kobilarne, je na Selu pri Ljubljani, kjer je nastanjena tudi žrebčarna. Žrebčarna ima 167 žrebcev i. s.:

angleških polnokrvcev 1
 angleških polkrvcev 22
 arabskih polkrvcev 16
 lipicancev 2
 noniusov 7
 ameriškanskih dirkačev 8
 noričanov 85
 belgijcev 26.

V območju tega konjerejskega departmaja se nahaja znana kobilarna grofa Warren-Lippitta v Turnišču pri Ptuj, kjer se goje ameriškanski dirkači.

V žrebčarni se nahaja komaj tretjina državnih žrebcev, ker so ostali brezplačno oddani v zasebno oskrbo.

Ker se potreba ne krije s številom državnih žrebcev, se vsako leto po posebni komisiji in posebnih licenčovalnih predpisih licencuje precejšnje število zasebnih žrebcev. Nelicencovanih žrebcev se ne sme uporabljati za plemo in se jih mora kastrirati.

V povzdigo konjereje se prirejajo vsakoletno po deželi konjske razstave, ki so združene s premovanji.

Za povzdigo jahaškega in vozaškega sporta se je ustanovilo v večjih mestih Kranjske društvo — Kolo jahača —, katerega združenje je v Beogradu in ki prireja v večjih mestih dirke polnokrvnih in polkrvnih konj, nadalje preizkuša konj za jahanje in skok.

S povzdigo dirkačev se peča dirkaško društvo v Zagrebu, Ljutomeru in na Bledu.

Od poljeprirednega ministrstva je bila določena posebna komisija, ki ima nalogo naložiti rodovno knjigo za angleške polnokrvce. Nadalje se namerava vpeljati tudi rodovno knjigo za angleške polkrvce raznih tipov (Furioso, North Star, Nonius), za arabske polno- in polkrvce, za lipicance in za ameriškanske dirkače.

Vsaka uprava kobilarne ima šolo za vzgojo oziroma šolanje kobilarniškega osebja, ki traja dve leti in v katero se sprejemajo kmetski sinovi v starosti od 13—16 let.

K pasemskemu uprašanjju v območju konjerejskega društva za mariborsko oblast.

Leta 1876. se je sklicala na Dunaju konjerejska anketa, ki je poleg reševanja drugih konjerejskih vprašanj imela nalogo razdeliti tedanji teritorij Avstrijske (Cislajtanije) v pet pasemskih okolišev. To je tudi storila. Ti okoliši so bili: 1. čistonoriški; 2. okoliš, ki je mejil na prvega s srednjim težkim konjem; 3. okoliš masivnega voznega konja (polkrvca); 4. okoliš gališkega konja in 5. oni kraškega ali lipicanskega plemena. Že tedaj je bila to težka naloga, ki si jo je naredila konjerejska anketa. Zborovalci so takoj uvideli, da bi bilo konjereji v kvar, če bi se preveč skrupulozno oklepali začrtanih mej in, da morajo biti to le nekake smernice, v kojih okviru se naj gibleje posamezna plemena in pasme, oziraje se vedno na vsakokratne gospodarske potrebe in konjerejske prilike.

Priznavam, da je do gotovih mej racijoniranje v pasemške in plemenske okoliše v živinoreji v obče v konjereji v specialnem dobro in potrebno. Merodajni čimtelji in strokovne organizacije morajo čuvati, da živinorejci preveč in prepogosto ne skačejo z ene pasme na drugo; toda narodu nekaj oktroirati, vsiliti česar ne mara, ali kar ne odgovarja njegovim gospodarskim, mogoče tudi trgovskim potrebam, se mi pa vidi neumestno.

Na lanskem občnem zboru je sprožil en član misel, da bi bilo potrebno, da se teritorij mariborske oblasti, oziroma območje konjerejskega društva te oblasti, pasemsko razdeli.

Na današnji anketi sem prevzel ta referat. Toda težko mi bo rešiti to vsaj v splošno zadovoljstvo vseh navzočih.

Mariborska oblast je po pretežni večini mrzlokrvna, le južno Maribora v polskavski okolici se goji nekaj toplokrvcev, drugje je lahko plemo popolnoma izginilo, in pa ljutomerski toplokrvni otok, kjer se že nad 50 let poleg polkrvca goje ameriškanski kasači.

Vsem je znano, da konjereja varirata, preživlja ravno sedaj neko krizo, da številčno peša, vsi vidite, kako tehnična in motorizirana sredstva odjedata tla konju.

Za svojo osebo sem prepričan, da še nisimo na cilju te krize, prepričan sem pa tudi, da bo v doglednem času konec tega številčnega padanja, ker gotovo število konj je nam neobhodno potrebno za vojsko in za naše gospodarstvo. Za naše pred vsem manjše gospodarstvo pa je bolj prikladen srednje težak bodisi mrzlokrvni, — kjer pa gospodarske prilike zahtevajo hitrejšega konja, masiven toplo- oziroma polkrvec. Za to pa ni nervozen anglež, dasi upoštevamo v polni meri njegove zasluge kot regenerator naše polkrvne

reje, ne hitri kasač z rekordom 1 : 25, ne limfatični belgijanec z 28—30 cm mere glavne stopalnice. Že sedaj vidimo, da se narod več ne ogreva za kolose najtežjega kalibra, ker ne odgovarja njegovim potrebam in, ker tudi ni zunanje kupca za take konje, — marveč za nizki, čokat tip mrzlokrvnega konja. In za to se mi zdi najbolj prikladno naše domače, našim razmeram in podnebjem prilagodeno noriško pleme.

Nočem nikomur vsiljevati tega svojega naziranja, tudi ne bom izgubljal predolgo besedi, ker se je že dovolj pisalo o tem, in ker imamo najboljše vzglede pri naših sosedih, katero pot so ubrali, ki so gotovo, kar se konjereje tiče, vsaj na isti višini kot smo mi. Pripominjam le, da se noričan prav hitro izboljšuje pod dobrimi živlenskimi razmerami, — belgijanec pa presajen v slabše kot jih je vaje doma in kakor so one, ki so ga vstvarile, še hitreje propada. Tudi za to imamo dovolj vzgledov doma.

Vem, da ima ta ali oni pripravljeno, da mi pokaže slabega noričana med plemenjaki. Toda, če je žrebec slab — je slab in naj bo to noričan ali belgijec.

Zavedam se tudi popolnoma, da v zadnjem času nismo kupili baš najboljši plemenski material. Toda temu so krive razmere, pred vsem one finančne narave in pa dejstvo, da je v povojni dobi zelo težko dobiti dobrih plemenjakov in to tudi v inozemstvu. Imel sem priliko govoriti z ljudmi, ki delujejo na polju konjereje v naših sosednjih državah in vsi so mi izjavili, da se pri njih porajajo iste težkove kot pri nas ali pa še v večji meri. Mi smo prisiljeni za enkrat črpati sami iz sebe. Kako pa je težko dobrega žrebca izbrati in še težje kupiti, pa veste konjerejci sami in pa oni gospodje, ki so sodelovali pri premovanju, licencovanju in nakupih. Denar za nakup dobi človek zlasti v dobah proračunskih dvanaestih, kakor smo jih ravnokar preživljali, najbolj neprikladen čas, ali pa tako, da mora hiteti z nakupom, če noče, da še tisti bori novci zapadejo. Poleg tega pa še neokreten način nakupa, ki ovira vsako državno nabavo. Kupimo pač kar moremo dobiti in kar vsaj v glavnem odgovarja zahtevam in potrebam naše konjereje. Upajmo, da se tudi v tem pogledu vremena nam zjasne.

Predem k našemu toplokrvnemu otoku v mariborski oblasti — k ljutomerskemu okolišu. — Tu se goji že nad 50 let, kakor že omenjeno, poleg polkrvca z dobrim uspehom ameriškega kasača, ki povsem odgovarja tudi ondotnim gospodarskim potrebam. Vendar se bojim, da zlasti v tem pravcu gremo predaleč. Vsa čast in priznanje agl-nemu dirkalnemu klubu ljutomerskemu, toda dobrega potkrvca zapostavljati kasaču smatram za neumestno. Vojaštvo je zadnje leto remontiralo v tej okolici in tudi nakupilo precej konj. Bojim se le, da ga bomo odgnali, če bomo preveč forsirali kasače, ker to ni konj za vojsko. Konjski sport gineva od dne do dne. Ljubiteljev sportnega konja je vedno manj. Svet živi danes hitro. Živemu bitju pa ne moremo dati one brzine kot mrtvemu stroju — avtomobilu. Gospodarski konj v obče pa ameriški kasač ni, kljub še tako dobro uspelim preizkušnjam gledé njegove uporabnosti. Pri vseh vrlihah ljutomerskega konja, ki mu jih v polni meri priznavam, pogrešam tisto izjednačenost v plemenu, ki je bistvo vsake konsolidirane konjereje in temu smo veliko sami krivi.

Slovenija je, če upoštevamo obe oblasti, kakor rečeno, danes večji del mrzlokrvna. Vendar ponehava tisto stremenje za težkim konjem, ki smo ga pred dvemi, tremi leti opazali še tu in tam, zlasti na prehodih od toplokrvnih — na mrzlokrvna okoliša. Da, porajati se je počel nasprotni ekstrem, prehod na lahkega konja; in to v Medjimurju in

našem Dolenjskem. Tudi toplokrvec bo pri nas prišel prej ali slej do veljave. Take skoke pa morajo merodajni činitelji omejiti, če pa so iz gospodarskih razlogov neizogibni, vsaj izvesti pod strokovnim nadzorstvom in ne potom preuranjenega eksperimenta, sledeče temu ali onemu trenutnemu impulzu ali zvezdi — enodnevnicu, ki se prikaže na konjerejskem obzorju.

Tako izgleda približno slika konjereje na ozemlju našega društva. Mogoče, da nosi to ali ono pečat osebnega naziranja, v celoti sem skušal ostati objektivni.

Danes postavljati kake nove teze, tikajoče se naše konjereje, ali ji začitavati smer, v koji se mora gibati, se mi zdi preuranjeno in tudi nepotrebno, ker bi utegnili doseči nasprotno, kar nam je vsem v mislih, dobrobit naše konjereje.

Končam svoj referat, ki naj bo le nekako ogrodje misli in podlaga za nadaljno debato v tem pravcu.

§—

O čistokrvnem angležu.

V začetku 19. stoletja, ko je jel procvitati konjski sport, so Angleži preplavili s svojim v 18. stoletju vzrejenim čistokrvcem evropsko celino in tako obvladali evropska konjska dirkališča. Izvažali so k nam, kar so imeli doma odveč, in kot umni konjerejci baš ne najboljši material. »Čistokrvni anglež« je postala parola. Kjer se je isti uporabljal za pleme, so konjerejci v prvih generacijah odgojili plemenite, po obliki lepe konje, ki so domače glede hitrosti daleko nadkriljevali. Nihče pa se ni zmenil za to, če bo ta konj tudi ustrezal gospodarskim potrebam, pred vsem pa vedno bolj razvijajočemu se kmetijstvu, ki je rabilo močnejšega konja. Plemenski material je postal prešibek in prerazburljiv, da bi mogel zadovoljiti gospodarskim potrebam. Prišla je reakcija in konjerejci so padli z enega ekstrema v drugega, pričeli so gojiti mrzlokrvce, ki so jim bolj ustrezali kot preveč požlahtneli toplokrvec.

Če hočemo razumeti, zakaj se čistokrvni anglež pri nas tako težko udomači in prilagodi, moramo predočiti razvoj te pasme.

Kakor iz Anglije vpeljeni dirkači, ki na naših dirkališčih redko dosežejo tako brzino kot doma, se godi tudi s plemenskim materialom predvsem s plemenskimi kobilami. Čim starejše kobile uvažamo, tem dvomljivejša je njih plemenska vrednost. Vsaki konjerejec, ki je hotel trajno in uspešno rediti angleško kri, si je vedno in vedno moral izposojevati plemenice in plemenjake (regeneratorje) iz Anglije. Vsak organizem — in naj si bo to žival ali rastlina — le tedaj redno podeduje svoje lastnosti na svoje potomce, če živi pod razmerami, ki so njega samega in pa njegove prednike ustvarile. Če posežem po primerih, ki nam to kažejo v posebno ostri luči, bi bil to lev, presajen na severni tečaj, ali pa severni medved, premeščen v vroče podnebjem kake Afriške puščave. Slednji kot prvi bi propadel.

Živalski organizem se sicer prilagodi nekoliko novim razmeram, toda to prilagodenje, aklimatiziranje ima svoje meje. In če so te dosežene oziroma prekoračene, nastopi degeneracija in žival začne propadati v vsakem oziru. Tega propadanja često ne opazimo takoj v prvi generaciji, vedno

bolj pa v naslednjih. In tudi vse vrste živalstva nimajo enakih zmožnosti se prilagoditi novim razmeram, ene se hitreje in bolje, druge kasneje in težje. Med one, ki se najtežje privadijo tuji grudi, prištevamo konja. Radi tega tudi čistokrvni anglež, ki ga je ondotni umni konjerejec z najneobzirnimi sredstvi ter žrtvami in dolga vrsta let spravil do take višine, redkokedaj izpolni želje in nade inozemskih kupcev in konjerejcev, če ga presade v tuje razmere in tuje podnebje.

Do 19. stoletja so vpeljali Angleži nad 180 arabskih žrebcev, da bi znjimi izboljšali svoje malo domače plemo, ki je bilo keltskega pokoljenja. Toda med temi so le trije, ki so pravi ustanovitelji in praočetje današnjega čistokrvnega angleža. In sicer The Darley Arabian, The Beyrly Turk in The Godolfin Barb.

Prvega so nakupili Angleži v Aleppo ter ga importirali, drugi je bil vojni plen izpred obleganega Dunaja, Godolfin pa darilo cesarja iz Maroka. Plemenske vrednosti slednjega niso dolgo časa spoznali in upoštevali. Vozil je po Parizu vodo. Šele kasneje je prišel v Anglijo kot poskusni žrebec in le po srečnem slučaju do zaskoka ene boljše kobile po imenu Roksan. Zarod te kobile, osobito njen sin po imenu Lath je šele opozoril konjerejce na plemenske vrline tega do sedaj omalovaževanega žrebca, ki nam je že kot star plemenjak ustvaril po svojih potomcih najhitrejše konje tistočasne dobe. (Matschem 1748. leta »Eclipse 1764«.) Če so bili imenovani trije žrebci čistokrvni arabi ali Berberi, strokovnjaško še ni dognano. Brezdvomno pa so bili orijentalne krvi.

Pretvorba orijentalnega tipa v visokega, vitkega, stegnjenega in hitrega angleža se ni izvršila preko noči, ampak je plod dolgotrajnega smotrenega dela ter plemenske odbire. Pri tem pa je Anglež prinašal ogromne žrtve svoji konjereji ter pretirano intenzivno krmil, samo da bi produciral konja, ki že v svoji najzgodnejši mladosti razvija največjo hitrost. Dobre cene, ki jih je dobival od tujcev za svojega konja, so ga k temu še vspeodbujale. Paril je dosledno »hitro z najhitrejšim«, ustvaril konju srce, živc in temperament, lastnosti, ki jih pač težko najdemo pri drugih pasmah. Telesni substrat — masa in okostje pa so postajali kmalu prešibki za to srce, ki je bilo v tem enostransko zgrajenem ogrodju. Istotako je gineval spolni nagon in pa plodovitost.

In s tem konjem si je osvojil Anglež svetovni konjski trg; to pa potom dolgotrajnega, vestnega, smotrenega dela. Pripomoček k temu pa je bila njegova rodovna knjiga (Studbok), ki ne pozna nikakih neresničnih podatkov in iz katere lahko izlesdiš pokoljenje in lastnosti vsacega čistokrvnega angleža in njegovih dedov in pradedov.

Visoko cenimo danes angleškega čistokrvca kot regeneratorja naše toplokrvne reje, ker isti zada svojemu zarodu energijo, živc in vstrajnost, to kar imenujemo konjereji srce in kri, toda to le toliko časa, dokler mu nudimo tisto, česar je navajen in kar ga je ustvarilo. Presajen pa v slabše razmere, zlasti kar se tiče vzgoje in izreje, ali pa, če mu klimatske prilike ne prišajo, pa tudi te plemenske vrline kaj hitro obledé.

Spretnosti angleških konjerejcev pa moramo pripoznati, da se ji je posrečil marsikateri zelo nevaren eksperiment na polju konjereje. Potom križanja mrzle krvi z čistokrvcem si je Anglež ustvaril svojega jahača (Hunter-ja). Zahteva za svoje konje veliko denarja, tako da slabi neuspeli zarod lahko poceni prodaja, prinaša pa tudi velikanske žrtve svoji konjereji, dobra lastnost, ki našemu konjereju često primanjkuje.

Št.

Konjerejsko društvo za mariborsko oblast u Ivanjkoucih.

Zapisnik

o odborovi seji, ki se je vršila v Mariboru dne 17. marca 1926 ob 10. uri dopoldne v restavraciji Narodnega doma.

Navzoči: predsednik L. Petovar, upravnik žrebčarne Nace Šlajpah, zastopnik mar. oblasti, g. svetnik Zidanšek, ter odborniki: gg. Bedernjak, Grad, Pirnat, Plaskan, Rajšp, Šegula, Slavič in žzdr. Veble.

Dnevni red:

Priprava za občni zbor in predlogi podružnic za občni zbor. Slučajnosti.

Predsednik g. L. Petovar otvori odborovo sejo, pozdravi navzoče, konstatira sklepčnost ter poroča, da se je oprostil g. Kočevar in g. Turnšek, ni se pa oprostil g. Zemljich Fric. Predvsem zaprosi, da se prečita zapisnik zadnje seje,

kateri se je po prečitaniu soglasno odobrilo.

Poroča, da se je premovanje izvršilo v redu, da pa za današnji občni zbor podružnice niso prišle s predlogi, kakor je to pričakoval, razven ormoške podružnice, ki je prišla z

obširnim predlogom in katerega idobesedno prečita:

K 1. točki in 2. pripomni, da prideta pred občni zbor, k 3. točki bo poročal g. Šlajpah, 4. točka pride pred anketo, ki se vrši popoldan, za 5. točko bo pa treba vstaviti, ako je kaj dobrega v predlogu, take dobre stvari v pravilnik, ker spadajo predlogi v pravilnik.

K slučajnostim poroča g. žzdr. Šlajpah, da je kupil g. Grad žrebca, ki je bil prej pri g. Supancu licenciran. Predlaga, da se ga licencira, ako se g. Grad obveže, da ne bode pripustil križanja. Licencovanje naj izvrše lokalni faktorji, domači živinozdravnik in odbornik Turnšek ter se naj o izvršitvi poroča žrebčarni. Sprejeto.

Nadalje poroča, da je vzel dirkalski klub v Ljutomeru od g. Funkeja v Zagrebu v zakup dirkača žrebca Rodauna. Predlaga, da se izvrši licenciranje, katero naj izvrše gg. L. Petovar, I. Kreft in žzdr. Škof ter se o izvršitvi poroča žrebčarni. Sprejeto.

Upravnik žrebčarne poroča nadalje o izvršenem licenciranju v Medjimurju, katerega se žal g. svetnik Zidanšek, ki je bil odpotoval v Srbijo, ni mogel udeležiti, pri katerem pa je bil na srečo navzoč g. dr. Rajer. Iz lastnih vrst se je pričela obsežna agitacija, koje pojedine slučaje omenja. Kmetje prihajajo direktno v Ljubljano intervenirat, da se izvrši pri 2letnih žrebcih, ki so bili po zakonu zavrtnjeni, naknadno licenciranje.

Predlaga, da se vsem po zakonu zavrtnjenim 2letnim žrebciom dovoli naknadno licenciranje ter se jim starost sprejeda. Se sprejme.

H koncu prosi g. predsednik, da se mesto odsotnih računopregledovalcev izvolita ad hoc dva, ki naj takoj račune pregledata, ter imenuje gg. L. Kuhariča in Alojza Janžekoviča, kar se soglasno sprejme.

Nato zaključí odborovo sejo, ker je tvarina izčrpana.

Konjerejsko društvo za mariborsko oblast v Ivanjkovcih.

Zapisnik

o občnem zboru društva, ki se je vršil dne 18. marca 1926 ob 11. uri v restavraciji Narodnega doma v Mariboru.

Dnevni red:

1. Odobritev zapisnika zadnjega občnega zбора.
2. Poročilo predsednika o delovanju društva v pretečenem letu.
3. Računsko poročilo in odobritev računov za l. 1925.
4. Predlogi podružnic.
5. Slučajnosti.

Navzoči so:

Odbor Konjerejskega društva, zastopnik oblasti gg. svetnik Židanšek in dr. Rajer, upravnik žrebčarne g. živinozdravnik Šlajpah in zastopniki podružnic:

Murska Sobota: gg. Kemeny, Kūhar, živinozdravnik Samec.

Ormož: gg. Kuharič Ludovik, Školiber Martin, Alojz Janžekovič, Jože Janžekovič, Nace Canjko, Školiber Ivan, Ferdo Korpar, Munda Peter.

Dolnja Lendava: g. Ivan Bedernjak.

Ptuj: gg. Šegula, Miha Brenčič, Koren.

Šmarje: g. Grad.

Žalec-Celje: g. Plaskan.

Ljutomer: g. Slavič.

Poljskava (Maribor, desni breg): g. Rajšp.

Ob 11. uri otvori predsednik občni zbor, konstatira, da je isti v smislu pravih sklepčen. Predvsem se spominja v preteklem letu umrlih odbornikov g. Pregleja in živinozdravnika g. Tepina, od Konjerejskega odseka I. ter pozove navzoče, da v znak sožalja vstanejo in zakličejo »Slava«.

Ad. 1.

Nato pozove g. Grivca, da prečita zapisnik o zadnjem občnem zboru.

Isti se po prečitaniu soglasno odobri.

Ad. 2.

Nato si dovoli predsednik ponovno pozdraviti vse funkcionarje z naglasom, da se je le z sodelovanjem veterinarskega in kmetijskega referenta zamoglo delo v društvu izvršiti v tem obsegu, kakor se je to zgodilo. Medsebojno razmerje je bilo tako familijarno, da skoraj ni bilo čutiti državne institucije.

Poroča nato izčrpno o delovanju v društvu, ki je nadaljevalo delo prejšnjega Konjerejskega odseka v vseh prejšnjih panogah.

Premovanje se je izvršilo v letu 1925 v vseh onih krajih, kjer je bilo lokalno zanimanje toliko, da se je to z lokalnimi prispevki zamoglo izvesti, v celem v 5 krajih.

Predsednik omenja krizo leta 1925., ki je nastala predvsem za mrzlo pasmo vsled neprodaje žrebet, povdarja pa, da je bilo v tem oziru boljše za toplo pasmo, ker se je v ljutomerskem okraju vse odprodalo.

Odpomoč bo morala obstojati v tem, da se bo konja odgojilo, ter se bo prodajal zrel konj.

Kjer je bilo potrebno, so se intervencije izvršile, za sodelovanje odbornikov pri licenciranjih se odbornikom zahvaljuje.

Sklep lanskega občnega zбора, da se razpravlja o pamskih pitanjih, se z današnjo anketo, ki se bo vršila popoldan, izvršuje ter prosi, da se to vprašanje tamkaj reši.

H Konjerejcu omenja, da je glavni sotrudnik g. Šlajpah, manjka pa sodelovanje podružnic, v Mariboru uredi vsakokrat vse podrobnosti gospod Veble, kateremu se za njegov trud zahvaljuje z upanjem, da bo prevzel na svoje rame s časoma vso upravo lista.

Omenja akcijo za enoten list za vse panoge, pripomni pa, da bi tega, kar prinaša Konjerejec, ta nikdar ne mogel v tem obsegu prinašati. Izreka upanje, da bo društvo narastlo vsaj na 1000 članov ter se bo s tem tudi listu odpomoglo. Prosi predvsem za dopisovanje iz področja posameznih podružnic.

Svoje poročilo da nato v debato.

Pred debato še prosi g. Brenčič, da se vrši anketa takoj po občnem zboru, če bo to mogoče.

Nato prosi za pojasnilo g. Slavič glede položnic, ki bi naj bile »Konjerejcu« priložene, jih pa ni bilo. Predsednik pojasni, da so sicer bile priložene, da pa bode kljub temu naknadno vsaki podružnici v svrhu izpopolnitve event. izgube doposlal 20 komadov.

G. Grad stavi predlog, da se naj zaprosi pošto v Ponikvi, da se naj »Konjerejec« sigurneje dostavlja ter odpravi način dostavljanja potom šolarjev, ki »Konjerejca« pozgubé.

Predsednik bo vložil pritožbo in obenem prošnjo na poštno ravnateljstvo za redno dostavo.

Iste želje ima gospod Šegula.

G. Slavič predlaga, da se izdaja terminira, ter neredno izdajanje prepreči. Se sprejme.

G. predsednik še pojasni, da se nalaga novi članski imenik, ki se bo tiskarni dostavil.

Poročilo se nato soglasno odobri.

Ad. 3.

K računskemu poročilu omenja predvsem predsednik, da sta odpovedala oba računska pregledovalca. Odbor je naprosil ad hoc kot pregledovalca gg. Ludovika Kuhariča in Alojzija Janžekoviča.

Vodili sta se kakor vedno dosedaj dve blagajni:

- a) Redna blagajna.
- b) Premovalna blagajna.

Našteva nato posamezne postavke prve in druge blagajne.

Redna blagajna kaže preostanek Din 17.982,28, ki je naložen pri Okrajni posojilnici v Ormožu v znesku po Din 10.677,73, ostanek pa pri poštni hranilnici.

Premovalna blagajna kaže prebitka Din 9.585,50, v katerem znesku so zadržani večinoma prispevki okraj. zastopov, kjer se premiranje radi premalih prispevkov ni zamoglo izvršiti.

Nato poročata pregledovalca računov, da sta račune pregledala, primerjala s prilogami in našla v redu.

Predlagata, da se da odveza.

G. Brenčič priporoča k temu poročilu, da se nalóži denar izključno pri »Okrajni posojilnici« v Ormožu radi difference na obrestih, na kar se poročilo soglasno odobri ter se da računopolagatelju odveza.

Ad. 4.

Predsednik poroča, da se je vložil eden, jedini pismeni predlog, to je oni, podružnice v Ormožu, katerega dobesečno prečita. Zaprosi k točkam 3. in 5. tega predloga g. Šlajpaha, da poda svoje mnenje.

G. Šlajpah poroča k točki 3.:

Zakon o vojnih dajatvah se spremeniti ne more, pač pa se določila tako strogo ne izvršujejo, žigosanje se je tudi ali opustilo, ali se pa izvrši na povsem nevidnem kraju.

K točki 5.:

Lansko leto se je izdelal nov pravilnik ter povdarjenih 8 let več ne odgovarja, ker preide že po petih letih žrebec v last rejca. Pravilnik je seveda pomanjkljiv, ker se je izdelal v centralni upravi ter se ni nikogar vprašalo za nasvet, vendar se dela na tem, da se bo pravilnik glede prehoda lastnine spremenilo.

Mnenja pa je, da je krvno križanje v mariborski oblasti nemogoče, ker so žrebci tako na gosto nastavljeni, da lahko konjerejci vedno žrebca spreminjajo.

Kar se tiče prostih rok žrebčarne, mora povdariti, da to žrebčarna ima, ona le vedno dela sporazumno s »Konjerejskim društvom«; kar se pa tiče zahteve, da bi se slabim konjerejem žrebci odvzeli iz zasebne oskrbe, se mu zdi stvar nemogoča, ker uči praksa, da samo sosedi vedno oproščajo rejca s slabo krmo; to se bo pa v prihodnje gotovo storilo, če bi rejec žrebca slabo redil.

Da pa bi žrebec postal last države ter bi prejel rejec le odškodnino, to se ne bo nikdar izvedlo — obratno; izdeluje se novi zakon, kjer se predvideva lasten (privaten) nakup žrebcev.

Mora pa povedati, da je Ergele istih nazorov, kakor ormoška podružnica.

Predsednik povdarja nato, da bo treba narediti vlogo na ministerstvo poljoprivrede preko velikega župana glede točk, kjer so iste opravičene, izvzemši 1. točko.

G. Slavič izvaja svoje nazore k točki plemenjenja v krvnem sorodstvu.

G. Brenčič predlaga, da ostane točka glede prenosa lastnine nespremenjena ter se strinja z g. Šlajpahom, glede 5letnih žrebcev pa, da naj ostanejo v hlevih, kjer so navajeni, krvno sorodstvo se pa da povsod preprediti.

G. Šlajpah še končno pripomni, da krvno sorodstvo ni ravno kvarno, kakor je to event. pri prašičih ter je potrebno, da se ravno to vprašanje natančno preštudira že z ozirom na to, ker razmere v konjereji kažejo prej na slabše, kakor pa na boljše.

Predsednik povdarja, da se bodo točke 3. in 5. temeljito predelale v odboru samem. Kar se tiče plemenskih knjig pa lahko iste samo priporoča, ter bo boljše, čim prej se naložijo. Glede točke 1. pa bo društvo vposlalo žrebčarni priporočljivo poročilo.

Razvije se nato debata glede pomena in namena plemenskih knjig, v katero posežejo gg. M. Školiber in Al. Janžekovič, posebno povdarja slednji njih pomen za konstatacijo zaroda — na podlagi katere se doseže oproščanje plemen. kobil.

Ko še pojasni predsednik, da je že Konj. odsek v tem pravcu interveniral z uspehom, se poročilo in stališče predsednika odobri.

Ad. 5.

Kot prvi povzame besedo g. Zupanc, ki povdarja, da proračun ne vsebuje nikakih kreditov za konjerejo, pozove podružnice, da zainteresirajo okrajne zastope in denarne zavode za podelitev prispevkov.

G. Brenčič izjavi na to, da bo ptujski okrajni zastop kakor lani, tudi letos prispeval v prid konjereji.

Predsednik se zahvali okrajnim zastopom za naklonjenost in izrazi upanje, da bodo ti tudi v prihodnje premovanja omogočili.

G. Rižnar prosi za vsaj enega novega žrebca v Gajovcih ter za zamenjavo Pukšičevega, ker imajo žrebeta muhjake.

G. Grad se izjavi v prilog premovanja v Šmarju ter obljublja podporo.

G. Šlajpah poroča k žrebcu g. Pukšiča, da oskrbnik v zadnjih letih ni bil dober, kar se pa muhjakov tiče, pa še ni dognano od kod izvirajo izpuščaji. Glede žrebca Gašparič pa izjavi, da se bo kakor hitro preide v zasebno last, izlečil.

G. Pirnat prosi, da se okrajni zastop Maribor, levi breg in Sv. Lenart letos ponovno pozoveta k podpori za premovanje, tako, da bi se to leto lahko vršilo.

G. M. Školiber stavi še vprašanje glede štamplik, nakar predsednik izjavi, da je pripravljen za vse podružnice naročiti enotne štamplike, ako izrečejo vse to željo ter zaključijo nato dobro uspešni občni zbor.

Dirkalno društvo Maribor.

Letno poročilo 1925.

Centrala je za leto 1925. določila, naj se Jugoslovanski derby vrši na naši progi.

Društvo je od svoje ustanovitve vedno smatralo za svojo dolžnost, pospeševati rejo kasačev na široki podlagi kmetijsko-gospodarskega obrata ter hoditi v malem po isti poti, koji se ima francoska reja kasačev zahvaliti za svoj razvoj.

Varnostni zid, s kojim se je kmetijska reja obdajala, dokler ga je potrebovala in kojega je ljutomersko društvo tako trdno sklenilo, da ni smel na njegovi progi do danes nobeden drug nego samo strogo kmetijsko vzrejen konj startati — je vodil tekom časa k uspehu, kakoršnega še ni dosegla nobena deželna reja.

Med najbolj uspešnimi konjereji Jugoslavije sta bila v letu 1925. kmetijska rejca **Marko Slavič** in **Ivan Bunderl** na drugem in tretjem mestu, med najbolj uspešnimi konji cele države pa **Nadina** in **Koketka**, dve kmetski kobili s prvimi dvema mesti! Najboljši rekord a) štiriletnega, b) šestletnega in c) starejšega konja je v minulem letu dosegla kmetijska reja. Naši kmetje pa so se tudi učili vožnje v dirki, kajti v imeniku najuspešnejših vozačev sta zabeležena na drugem in četrtem mestu **Ivan Bunderl** in **Hanzek Slavič**.

Leto 1925. je postalo za našo staro rejo častnim letom, pridobila si je namreč najponosnejšo dirkalno trofejo Jugoslavije, derbyjev modri trak!

Nadina, pohajajoča od kmetskega žrebca Danko iz Nađe, je zmagala v veliki dirki pod roko Hanzeka Slavič-a, stna svojega rejca. Turniški žrebec Sužprise je bil pod izvrstnimi rokami svojega lastnika Franca Filipiča tikoma drugi, Bogdaj pod vojkami svojega rejca pl. Lippitt-a tretji, sledil ste mu Princez — Slovenija in »Geh'-Mer«.

Časi, koje so naši kmetski konji v lanskem letu nastavili, so bili: Nadina 1:34, Koketko 1:29.7 v Zagrebu, Mesud 1:28.4 v Badnu.

Vsa dosedanja dovoljenja za kmetijske konje so se med tem iz naših propozicij črtala, ker niso več potrebna. V Ljutomeru namreč skače že 7 kasačkih žrebcev, med njimi Rodaun 1:24.5.

V minulem letu so se vršile dirke samo dva dneva. Spomladne dirke smo opravili, ne da bi bili sprejeli kako državno podporo (kar nam je bilo le tako mogoče, ker je bilo

v blagajni 12.600 Din gotovine) in sicer le s pogojem, da nam bo centrala kot razdeliteljica državnih podpor z naka zanjem podpore, pripadajoče, nam tudi za ta dva minula dirkalna dneva, to naknadno nadomestila. Meseca avgusta pa so nas od tam obvestili, da dobimo od centrale podporo 20.000 Din le tedaj, če bomo priredili še jesenske dirke. Ker je bilo jasno, da ne moremo z 20.000 Din obdržati štirih dirkalnih dni in se v dolžnem stanju tudi ne spuščati v dvodnevne jesenske dirke, zato smo žalibog morali na škodo naše stvari odstopiti od 2. meetinga; saj se je zadržano naknadno podporo naš aktivni saldo od 12.600 Din pretvoril v pasivnega nad 4000 Din. Ob takih razmerah se mora brezpogojno na to delovati, da bomo v prihodnje dobivali podpore naravnost od ministerstva. Žalibog nam tudi ni bilo mogoče dati svojim članom službenega glasila, Koledar 1925., na razpolago. V doposlanih nam iztisih je mrgolelo vse polno pogreškov (v časih, razdaljah, imenih itd.), da jih kljub naknadnim popravkom ni bilo mogoče udom oddati, zlasti ker bi lahko službeno glasilo z mnogobrojnimi popravki vodilo v znatne nepravilike. V svrhu potrebne orientacije je eden popravljen iztis pri društvu na razpolago.

Naše dirke so bile prav dobro obiskane.

Prvega dne smo zabeležili 8850 Din vstopnine, drugi dan je kot derby-jev dan močno trpel pod slabim vremenom, ki je nastopilo tik pred dirko in potem zopet pred zadnjo dirko.

Prvega dne je Turniška kobilarna od petih dirk, dosegla tri. Zelo razveseljiva je bila udeležba zagrebških hlevov, kojim smo za to mnogo hvale dolžni. Heatdirko prvega dne je dobil Zlatibor, ki ga je vodil gospod Gutman.

Zaradi izostanka jesenskih dirk smo na ljutomerski progi obdržali kmetijsko plemensko dirko, ki smo jo mi ustanovili in jo je trgovinski svetnik Meinel podpiral vsako leto z znatnim zneskom, to dirko je dobil Alojz Slavič s Sokolom 1. Ta dirka se je doslej pokrila z imenovanim darom in z vlogami.

Upravno leto se je vsled zgoraj omenjenih okolnosti končalo z »debitsaldo« od 4370 Din. Ta primanjkljaj se je v letu 1926. z došlim doplačilom za leto 1925. v znesku 8000 Din državnega denarja od strani centrale in s prinosi členov, odpravil. Blagajniško stanje je v marcu okrog 4000 Din.

Koncem minulega leta so se po pravilih vršile nove volitve v centralo. Dosedanji od društva izvoljeni zaštopnik za Slovenijo g. vitez Rosmanit je zopetno izvolitev s hvaležnostjo odklonil ter je bil od odbora izvoljen delegatom g. Hubert Lukman (g. pl. Rosmanit za namestnika).

Število naših članov znaša 54, ustanovnikov beležimo 34.

Odbor.

Društvene vesti in druga kratka poročila.

Vse, kateri še niso članarine poravnali, prosimo, da to nemudoma storijo. S tem nam prihranijo nepotrebno delo. Oni, ki so položnice zgubili, dobijo iste pri vsaki pošti; to pa naj opremijo z našo številko čekovnega računa 11.873.

V Ormožu se je dne 25. marca na velikem sestanku obrtnikov in kmetovalcev sklenilo prirediti meseca avgusta t. l., med 8. in 15.

obratno gospodarsko razstavo ormoškega okraja po sledečem sporedu:

V nedeljo, dne 8. avgusta otvoritev obrtne ter isti dan razstava plemenskih in voznih konjev iz ormoškega okraja;

v torek, dne 10. avgusta razstava govedi, svinj in perutnine; v četrtek, dne 12. avgusta vinska razstava.

Obrtna razstava bo obsegala vse prostore meščanske šole, vinska se bo vršila v dvorani gostilne Skorčič, konjerejska in govedorejska pa na sejmišču v Ormožu.

Cela prireditev je v rokah strokovnjakov in uglednih mož ormoškega okraja ter bo pokazala v vseh gospodarskih panogah kaj premore ormoški okraj.

Že danes opozarjamo vse obrtne in gospodarske kroge širom naše države na to prireditev, ki bo tako glede obrtnih izdelkov, kakor glede rujnega ljutomerčana, kakor tudi glede konjereje in živinoreje na višku, ter prosimo, da se na to razstavo ozira predvsem celokupna Slovenija ter za navedene dneve ne prireja nobenih drugih sličnih prireditev.

Občni zbor konjerejskega društva za Ljubljansko oblast. V sredo, dne 7. aprila t. l. se je vršil v Ljubljani v prostorih Kmetijske družbe občni zbor Konjerejskega odseka I., ki se je preosnoval tega dne v samostojno društvo.

Predsednikom je bil soglasno izvoljen g. Fran Zupančič, posestnik iz Rakovnika in dolgoletni predsednik odseka, podpredsednikom pa g. Josip Turk, gerent občine ljubljanske.

Imeni izvoljenega predsedstva ter dosedanje delovanje odsekovo nam jamčijo, da bo mlado dete z vso vnemo in žilavostjo zastavilo svoje sile za obstoj in процvit naše konjereje, ki preživlja ravno sedaj nekako krizo.

Mlademu društvu pa želimo, da se čimpreje utrdi in razvije v močno strokovno organizacijo.

Iz Ormoža. Zadnje poročilo o okrajni obrtni gospodarski razstavi v Ormožu popravljamo v toliko, da se je spored razstave spremenil in definitivno določil na sledeče dneve: obrtna od 8. do 15. avgusta 1926; konjska 8. avgusta od 11. 1/2 do 18. ure; govedo, svinje in perutnina 9. avgusta od 10. do 18. ure in vinska razstava dne 10. avgusta od 10. do 20. ure. — Vabimo vse, ki se za gorenje panoge našega gospodarstva zanimajo, da poletijo v navedenih dnevih v divne ljutomerske gorice, da poleg rujnega vinca vidijo tudi produkte drugih gospodarskih panog ormoško-ljutomerskega okraja.

Izdaja: Konjerejsko društvo za mariborsko oblast, Ivajkovi, predstavnik: Fran Veble, živinozdravnik. — Za uredništvo odgovoren: Vekoslav Cizelj — Tisk Mariborske tiskarna d. d. predstavnik: Stanko Detela, ravnatelj. — Vsi v Mariboru.

KOMATI IN OPREME

za konje od navadne do najfinejše
urste za lahko in težko vožnjo,
kakor tudi razne potrebščine:

DEŽNE PLAHE

za konje in vozove, svetiljke za
kočije, bitevnike, brzde, kresal-
nike za noge. Dalje velika izbira
potnih kovečkov, ročnih torbic,
listnic, nahrbinikov, gamaš i. t. d.
Pagobčniki in ouratniki za pse

GONILNI JERMENI

za mline in žage

IVAN KRAVOS

Aleksandrova cesta št. 13 Slomškov trg št. 6
MARIBOR